

CPVO • OCVV

Community Plant Variety Office
Office Communautaire des Variétés Végétales

EUIPO

URED EUROPSKE UNIJE
ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

www.euiipo.europa.eu

UTJECAJ SUSTAVA ZAJEDNICE PRAVA NA BILJNU SORTU NA GOSPODARSTVO I OKOLIŠ EU-a

Izvršni sažetak

Izvršni sažetak

Sustav Zajednice prava na biljnu sortu (CPVR) Europske unije (EU), kojim upravlja Ured Zajednice za biljne sorte (CPVO), osigurava jedinstvenu zaštitu prava na biljnu sortu u EU-u.

Ova studija kvantificira gospodarski doprinos sustava Zajednice prava na biljnu sortu (CPVR) u Europskoj uniji. Iako je slična studijima EUIPO-a o gospodarskom doprinosu drugih prava intelektualnog vlasništva¹, ona analizira posebne aspekte poljoprivrede i hortikulture, kao što je doprinos sustava prava na biljnu sortu globalnoj konkurentnosti uzgajivača i poljoprivrednika u EU-u.

U studiji se također razmatra potencijal Sustava Zajednice prava na biljnu sortu da doprinese postizanju ciljeva Zelenog Plana Europske komisije, posebice:

- klimatskoj neutralnosti Europe
- ekosustavima i bioraznolikosti s ciljem zaštite okoliša i doprinosa u zaustavljanju gubitka bioraznolikosti;
- strategiji „od polja do stola” za osiguranje proizvodnje održive, sigurne, hranjive i kvalitetne hrane u cijelom lancu vrijednosti uz istovremeno osiguranje sigurnosti hrane kroz sigurnost sjemena;
- istraživanje i razvoj te inovacije.

Razmatra se i potencijalni doprinos ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda (UN).

Studijom je utvrđeno da je Sustav Zajednice prava na biljnu sortu od 1995. pridonio rastu poljoprivrednih prinosa u EU-u, unatoč činjenici da je upotreba sirovina tijekom tog razdoblja smanjena za 0,5% godišnje za ratarske kulture i za 1% godišnje za hortikulturu (voćarstvo i povrćarstvo) te ukrasno bilje. Iako se dio tog napretka odnosi na uzgoj biljaka općenito, u studiji je izračunat udio koje se može pripisati Sustavu Zajednici prava na biljnu sortu. Ključni rezultati u pogledu prinosa pokazuju da bi bez Sustava Zajednice prava na biljnu sortu proizvodnja ratarskih kultura u EU-u 2020. bila niža za 6,4%, proizvodnja voća 2,6% niža, povrća 4,7% niža i konačno prinos ukrasnog bilja bio bi niži za 15,1%. Izraženo drugačije,

---

¹ Pogledajte [studije](#) promatračnice o doprinosu prava IV-a.

dodatna proizvodnja koja proizlazi iz inovacija u pogledu biljnih sorti u sklopu Sustava Zajednice prava na biljnu sortu dovoljna je za nahraniti dodatnih 57 milijuna ljudi širom svijeta ratarskim kulturama, 38 milijuna voćem i 28 milijuna povrćem.

S makroekonomskog gledišta, bez dodane proizvodnje koju čine kulture zaštićene Sustavom Zajednice prava na biljnu sortu, trgovinski bi se položaj EU-a u odnosu na ostatak svijeta pogoršao (za neke usjeve EU-a bi čak mogao od neto izvoznika postati neto uvoznik), a potrošači u EU-u bi plaćali više cijene hrane. Dodana vrijednost (odnosno doprinos BDP-u) postignuta usjevima zaštićenima Sustavom Zajednice prava na biljnu sortu iznosi 13 milijardi EUR (7,1 milijardu EUR za ratarske kulture, 1,1 milijardu EUR za voće, 2,2 milijarde EUR za povrće i 2,5 milijardi EUR za ukrasno bilje). Štoviše, dodatna proizvodnja takvih usjeva dovodi do veće zaposlenosti u europskoj poljoprivredi. Zbog toga sektor ratarskih kultura zapošljava 25 000, sektor hortikulture 19 500, a sektor ukrasnog bilja 45 000 dodatnih radnika, pri čemu je ukupna izravna dobit od tog zapošljavanja gotovo 90 000 radnih mjesta. U pogledu neizravnih učinaka odnosno dobiti od zapošljavanja u uzlaznom i silaznom sektoru (na primjer, u opskrbi poljoprivrednih gospodarstava ili u preradi hrane) dobit od zapošljavanja je gotovo 800 000 radnih mjesta.

Sustav Zajednice prava na biljnu sortu ne doprinosi samo zapošljavanju, već su i stvorena radna mjesta bolje plaćena nego što bi bila da ovog sustava nema. Konkretno, plaće radnika u sektoru ratarskih kultura više su za 12,6% nego što bi bile da sustava nema, dok su plaće u sektoru hortikulture 11% više.

Stoga poljoprivrednici/uzgajivači širom EU-a imaju koristi od inovacija koje stimulira Sustav Zajednice prava na biljnu sortu. Uzgajivači koji provode istraživanje i razvoj koji dovode do tih inovacija također stvaraju radna mjesta i gospodarsku aktivnost. Procjenjuje se da tvrtke koje štite svoje inovacije registriranjem Sustava Zajednice prava na biljnu sortu zapošljavaju više od 70 000 radnika i ostvaruju promet veći od 35 milijardi EUR. Iako je taj gospodarski doprinos skroman na razini cijelog EU-a, značajan je u određenim državama članicama i njihovim regijama, kao što je regija Delft en Westland u Nizozemskoj.

Većina poduzeća koja štite svoje inovacije Sustavom Zajednice prava na biljnu sortu su mala i srednja poduzeća (SME). Takva mala poduzeća (uključujući fizičke osobe koje su nositelji Sustava Zajednice prava na biljnu sortu) čine više od 90% subjekata s registriranim oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu, i nositelji su 60% svih Sustava Zajednice prava na biljnu sortu koji su trenutačno na snazi.

Sustav Zajednice prava na biljnu sortu ne doprinosi samo gospodarstvu EU-a, već i ispunjavanju ekoloških ciljeva EU-a. Godišnje emisije stakleničkih plinova (GHG) iz poljoprivrede i hortikulture smanjuju se za 62 milijuna tona godišnje. Taj je iznos jednak ukupnom ugljičnom otisku Mađarske, Irske ili Portugala. Osim toga, korištenje vode u poljoprivredi i hortikulturi smanjeno je za više od 14 milijardi m³, što je 1/3 količine vode u jezeru Constance.

Konačno, smanjivanjem utjecaja na okoliš i korištenjem manje resursa u poljoprivredi i hortikulturi, povećanjem prihoda poljoprivrednih gospodarstava te održavanjem nižih cijena za potrošače, Sustav Zajednice prava na biljnu sortu također doprinosi i ciljevima održivog razvoja koje je utvrdio UN.